

ZÁKON O POJIŠŤOVNICTVÍ

Sladění s právem EU

Po téměř ročním projednávání v Parlamentu byl na konci srpna publikován nový zákon o pojiš-ťovnictví. Jeho hlavním cílem je sladit právní úpravu pojiš-ťovnictví s požadavky práva Evropské unie – především se směrnicemi o zajištění a o kvalifikovaných účastech – a její celková modernizace. S ohledem na zásadní reformu evropské regulace pojiš-ťovnictví v rámci směrnice o solventnosti (Solvency II), schválené letos na jaře, však představuje nový zákon pouze jakýsi mezistupeň. Během příštích dvou let proto bude dále významně novelizována regulace celého odvětví. Zejména v oblasti požadavků na vnitřní kontrolní a řídicí systém, stanovení technických rezerv a způsobu jejich umísťování, pravidel solventnosti a systému dohledu pojiš-ťoven a zajiš-ťoven v EU.

POVOLOVACÍ PROCEDURA

Největší novinku přináší zákon u zajiš-ťoven. Zavádí novou povolovací proceduru a detailně upravuje pravidla pro jejich činnost. Podrobně člení požadavky na kapitál zajiš-ťoven podle rozsahu a povahy zajiš-ťovaných rizik. Zákon také upravuje režim přeshranič-ního působení zajiš-ťoven v rámci

EU a poskytování služeb prostřednictvím poboček, jak je obvyklé nejen u pojiš-ťoven, ale i u ostatních odvětví finančního trhu.

Dále upravuje požadavky na tvorbu některých rezerv a pravidel pro finanční umísťování. A také uvolňuje některé restriktce přípustných aktiv finančního umísťování, do kterých mohou pojiš-ťovny a zajiš-ťovny investovat prostředky z technických rezerv. Finanční umísťování může nově zahrnovat například nekotované akcie, dluhové cenné papíry a cenné papíry obdobné dluhopisům a akciím či pohledávky za pojiš-ťovny a pojiš-ťovacími zprostředkovateli. Česká právní úprava je sice rigidnější než její evropská předloha, ale tuzemské pojiš-ťovny určitě přivítají tuto, byť částečnou liberalizaci.

DALŠÍ POŽADAVKY

Uvolnění podmínek pro investování prostředků pojiš-ťoven a zajiš-ťoven doprovází zpřísnění požadavků na jejich vnitřní kontrolní a řídicí systém. Zákon vyžaduje, aby byl vytvořen efektivní systém řízení rizik i zaveden vnitřní audit a compliance. Ty mají zvýšit stabilitu fungování pojiš-ťoven a zajiš-ťoven. Zpřísní se též požadavky na outsourcing a jeho adekvátní smluvní ošetření. Při přechodu na nový režim budou pojiš-ťovny muset provést podrobnou revizi vnitřních procesů, pracovních a kontrolních postupů a systému řízení rizik. Zvýšený důraz se bude klást na oblast operačních rizik včetně právního a reputačního.

Zákon modifikuje podmínky, za nichž mohou pojiš-ťovny poskytující neživotní pojištění uzavírat smlouvy o takzvaném doplňkovém pojištění. To pokrývá i oblasti pojištění, pro něž příslušná pojiš-ťovna nemá povolení. Vůči pojistníkům a zájemcům o pojištění se zavádějí širší informační povinnosti – zejména u nabídek investičního životního pojištění. Pojiš-

ZDENĚK HUSTÁK, of counsel
advokátní kancelář Brzobohatý Brož & Honsa

ťovny musejí klienty informovat například o investičních rizicích či o odkupném a o způsobu jeho stanovení. Dále budou povinně průběžně informovat pojistníky o vývoji investic v rámci příslušného pojištění. Rozšiřují se i informační povinnosti pojiš-ťoven a zajiš-ťoven vůči ČNB. A také okruh informací, jež pojiš-ťovny povinně uveřejňují a zpřístupňují veřejnosti – například o kvalifikované účasti.

ČASU NENÍ NAZBYT

Novelizováno je i mnoho dalších předpisů. Například v zákoně o pojistné smlouvě se doplňuje výslovná zásada rovného zacházení v rámci uzavírání a plnění z pojištění. Kupříkladu požadavek na podrobné informování pojistníků o investičních rizicích či na pravidelné informování o vývoji hodnoty podkladových investic u investičního životního pojištění.

Nová právní úprava pojiš-ťovnictví nabude účinnosti 1. ledna 2009. Pro některé povinnosti je pak stanoveno další přechodné období. Pojiš-ťovnictví se tedy může připravit na fungování v novém režimu. Vzhledem k rozsahu změn však není času nazbyt. ■

